

**BINNENGEKOMEN
TEAM POSTBEHANDELING EN
ARCHIVERING
D.D. 14 november 2025
No. 2025.04070 (Raad)
No. 2025.04071 (Cultureel Erfgoed en
Ruimtelijke Kwaliteit)**

GESPREKSNOTITIE

Bouwen op de feiten, niet op drijfzand. Waarom de gemeenteraad pas kan besluiten over de Omgevingsvisie als de basis onder het voorstel op orde is.

Inleiding

De SP-fractie wil met deze notitie toelichten waarom wij vinden dat de gemeenteraad op dit moment geen besluit kan nemen over de Omgevingsvisie 2040. Dat is geen politiek spel, maar een kwestie van zorgvuldigheid en verantwoordelijkheid. Het gaat immers om de koers voor onze hele stad: over hoe Maastricht er in 2040 uit ziet, en over wie er dan nog in die stad kan wonen.

Het advies van de onafhankelijke Commissie MER: essentiële informatie ontbreekt

Op 27 oktober ontvingen wij als gemeenteraad het [toetsingsadvies](#) van de onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de Commissie). Die Commissie toetst of de gemeente over voldoende en juiste informatie beschikt om een goed besluit te kunnen nemen. Haar oordeel is buitengewoon helder: er ontbreekt essentiële informatie. De gemeente Maastricht heeft volgens de Commissie op meerdere punten onvoldoende inzicht in de effecten van de Omgevingsvisie. Zolang dat niet wordt aangevuld, kan de raad de gevolgen van de plannen niet goed overzien, aldus de Commissie.

De Commissie signaleert onder meer dat het onduidelijk is of alle ambities wel in de beschikbare ruimte passen. Denk aan de combinatie van 8.000 tot 12.000 nieuwe woningen, ruimte voor groen, water, mobiliteit en bedrijvigheid. Ook ontbreekt een scenario dat rekening houdt met minder demografische groei – terwijl we weten dat de bevolkingsprognoses voor Maastricht en de regio eerder wijzen op stagnatie dan op groei. Verder blijkt de zogenoemde ‘Foto van de Leefomgeving’, die inzicht moet geven in de huidige milieukwaliteit, onvolledig. Er is te weinig informatie over geluid, luchtkwaliteit, omgevingsveiligheid en sociale omstandigheden. Bovendien is het cruciale principe van ‘water en bodem sturend’ niet uitgewerkt, terwijl dat juist bepalend is voor de geschiktheid van woningbouwlocaties, zeker met de onstuimige klimatologische toekomst die voor ons ligt. En tot slot is nauwelijks onderzocht wat de sociale effecten van de visie zijn – of de voorgestelde koers bijvoorbeeld kan leiden tot verdringing of vergroting van de al forse ongelijkheid in onze stad.

De Commissie is daarover duidelijk: deze informatie moet eerst worden aangevuld, vóórdat de raad een besluit neemt over de Omgevingsvisie. Dat is geen vrijblijvend advies, maar een professionele waarschuwing. Zonder die aanvullingen ontbreekt de basis om goed te kunnen beoordelen of het plan verantwoord is – voor de stad, voor haar inwoners en voor onze gezamenlijke toekomst.

Het standpunt van het college in dezen

Het college heeft in haar [reactie](#) erkend dat de Commissie verbeterpunten aandraagt, maar benadrukt tegelijkertijd dat het advies ‘niet bindend’ is. Veel van de genoemde punten wil het college pas in een later stadium oppakken – pas bij de uitvoering of bij de monitoring. En toch is het de bedoeling om de Omgevingsvisie nog in deze raadsperiode vast te stellen. Dat betekent dat het college er bewust voor kiest om eerst te besluiten, en pas daarna te onderbouwen. De SP vindt dat bestuurlijk onverstandig. Een besluit van deze omvang – en dat de fysieke en sociale ontwikkeling van Maastricht tot 2040 richting geeft – verdient een stevig fundament en een solide onderbouwing.

Ook BuurtBalans waarschuwt voor overhaaste besluitvorming

Ook BuurtBalans onderschrijft in grote lijnen het oordeel van de Commissie en waarschuwt in een [ingezonden stuk](#) d.d. 31 oktober jl. dat het huidige tijdspad en de reactie van het college in strijd zijn met zorgvuldige besluitvorming. Zij wijzen erop dat juist de essentiële informatie ontbreekt om te kunnen beoordelen of de ambities van de Omgevingsvisie – waaronder de voorgenomen verdichting en de woningbouwopgave – überhaupt haalbaar en verantwoord zijn. Dat het college deze punten wil doorschuiven naar de uitwerkingsfase, noemen zij riskant en niet in lijn met het advies van de Commissie.

De stichting benadrukt dat het ontwerp in de huidige vorm ‘controversieel’ is vanuit leefbaarheid en gezondheid: de ruimtelijke claims zijn overspannen, de effecten op buurten onvoldoende zichtbaar en de leefomgeving van inwoners komt volgens hen in het gedrang. Ook signaleren zij dat het krappe tijdspad richting besluitvorming, vlak voor de verkiezingen, niet verenigbaar is met de eerder afgesproken werkwijze en de aanbevelingen van de Commissie.

Ook BuurtBalans pleit er daarom voor om het advies van de Commissie volledig te volgen: eerst de ontbrekende informatie aanvullen en de zienswijzen zorgvuldig verwerken, en pas daarna een aangepaste visie voorleggen aan de raad – bij voorkeur pas na de zomer van 2026, zodat de besluitvorming parallel loopt aan de provinciale Omgevingsvisie en op een solide basis kan plaatsvinden.

Wat er op het spel staat voor de stad en voor ons als inwoners

De risico's van haast zijn groot. We weten simpelweg niet of de woningbouwambitie van 8.000 tot 12.000 woningen ruimtelijk haalbaar is zonder dat dit ten koste gaat van leefkwaliteit of groen. We weten niet wat er gebeurt als de bevolkingsgroei tegenvalt en er leegstand of onrendabele investeringen ontstaan. We weten niet of de beoogde bouwlocaties wel gezond en veilig zijn, of wat de sociale gevolgen zijn voor mensen met lagere inkomens. Een besluit zonder antwoorden op deze vragen is niet zorgvuldig, en kan later leiden tot kostbare aanpassingen of maatschappelijke schade die voorkomen had kunnen worden.

Uitstel Provinciale Omgevingsvisie: tijd genoeg, des te meer reden tot zorgvuldigheid

Daar komt bij dat de totstandkoming van de Provinciale Omgevingsvisie, waar onze gemeentelijke visie onder ‘hangt’ en dus op moet aansluiten, recent is [uitgesteld](#) tot het najaar van 2026. De wettelijke termijn voor het vaststellen van een gemeentelijke visie loopt pas op 1 januari 2027 af. Er is dus geen enkele reden voor haast en/of onzorgvuldigheid. Sterker nog: het zou juist logisch en kwalitatief beter zijn om de tijd te nemen, zodat de Maastrichtse visie aansluit bij het provinciale kader, en inhoudelijk sterk en coherent is.

Daarom: eerst aanvullen, dan pas besluiten

De SP pleit daarom voor een zorgvuldige volgorde: eerst aanvullen, dan besluiten. Het college zou de Omgevingseffectrapportage moeten aanvullen op de punten die de Commissie als essentieel benoemt. Vervolgens kan de raad zich laten informeren over de verbeterde onderbouwing, voordat er een nieuw voorstel op tafel komt. Tegelijkertijd is het verstandig om de procesplanning voor besluitvorming in lijn te brengen met die van de provincie. Daarmee voorkomen we dat Maastricht vooruitloopt op een kader dat nog niet vaststaat, en behouden we de mogelijkheid om de visie te baseren op volledige en actuele informatie.

Deze kwestie gaat niet alleen over regels en rapporten, maar over vertrouwen en goed bestuur. De toekomst van een stad bouw je immers niet op aannames, maar op goed gestaafde feiten. En beleid maak je niet omdat de verkiezingen eraan komen, maar voor de volgende generatie Maastrichtenaren.

Gepaste zorgvuldigheid is geen ongewenste vertraging, maar de basis van goed bestuur. Laten we samen zorgen dat de Omgevingsvisie een stevig en betrouwbaar fundament krijgt, zodat we straks met overtuiging kunnen zeggen: dit is een toekomstvisie die recht doet aan de mensen, aan de omgeving, en uiteindelijk aan Maastricht zelf. En daardoor een gedegen kader dat van ons allemaal wordt.

Voorgesteld alternatief tijdpad voor de vaststelling van de Omgevingsvisie

Om als raad te kunnen besluiten op basis van volledige, betrouwbare en sociaal rechtvaardige informatie, stelt de SP een herfasering van het proces voor. Dit tijdpad sluit aan bij het advies van de Commissie, én bij de planning van de Provincie.

1. Opname in de stukken en signalering aan de raad (november 2025)

De SP stelt voor om deze memo op te nemen bij de ingekomen stukken en op te nemen in de dagmail. Daarnaast vragen wij de voorzitter van de Agendacommissie om de leden van die commissie actief op dit signaal te wijzen en het kort te bespreken, bijvoorbeeld bij de jaarplanning of tijdens de domeinvergadering Fysiek van 18 november. Dit dient uitsluitend ter duiding en peiling.

2. Schriftelijke reactie van het college (uiterlijk 20 november 2025)

Onze fractie stelt voor om het college te verzoeken uiterlijk op 20 november uiteen te zetten hoe en wanneer de ontbrekende onderdelen van het OER worden aangevuld. Deze reactie is noodzakelijk om het vervolgtraject goed te kunnen beoordelen.

3. Nieuwe agendering in Q4 van 2026

De SP stelt vervolgens voor om de vernieuwde Omgevingsvisie opnieuw te agenderen in Q4 van 2026 zodra het OER volledig is aangevuld en de visie inhoudelijk is herijkt. Zo krijgt de raad de noodzakelijke tijd om de consequenties te wegen en een goed onderbouwd debat te voeren.

4. Vaststelling van de Omgevingsvisie in Q4 2026

Tot slot stelt de SP-fractie voor om de Omgevingsvisie — nadat de Provinciale Omgevingsvisie is vastgesteld — in **Q4 van 2026** ter besluitvorming aan de raad voor te leggen. Daarmee blijft de gemeente ruim binnen de wettelijke termijn van 1 januari 2027, en ontstaat er inhoudelijke samenhang tussen het provinciale en het gemeentelijke kader.

Stephanie Blom
Raadslid SP

Jos Gorren
Raadslid SAB

Martin van Rooij
Raadslid M:OED

Jules Vaessen
Raadslid PvdD

Jules Ortjens
Raadslid Volt

Jo Smeets
Raadslid MvNU